

1906/96 4-5-6 old

Vieperitől

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hónap . . . 1 kor. Egy hónap . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Feloldó szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Megalázkodás.

Debreczen, márcz. 16.

Egy nagyszerű kép reflexe él az agyamban. Valamikor régen láttam, de hatása még most sem tűnt el lelkemből. Durva vad római legionariusok rontanak be egy istentől megáldott szép tartományba. Arcukon vadság, becstelenség, gazság, s diadalmálmor. A vezér ott áll a hadsereg előtt, és fogadja az áldott, szép ország becsületes népének hódolatát. A meghódított tönkre vert nép arcán ott ül a néma fájdalom, a tehetetlen harag. A karok szeretnének felemelkedni és lecsapni — de a legionáriusok vad tekintete előtt megfagy a vér az ereken. Ennek a képnek a címe a „Meghódolás“

Egy másik festmény, a mely tárgyát a magyar históriából meríti, ismeretesebb.

Négyszögben áll négy osztrák ezred. Fehér kabátos, fekete szijjas, magas csákós katonák. A négyszög egyik sarkában tizenhárom akasztófa áll. Tizenhárom magyar tábornokra vár a bitó. Ott áll a tizenkét mártír

bátran, nyugodtan, a tizenharmadikat törött lába nem engedi le a fakó parasztkocsiról. A hóhér már vetközteti az első tábornokot — s kezdődik a consumáció.

Ez a lelket rendítő kép magyar tárgyú festmény. Adjuk neki czimül; „A hódító orgiája.“

A harmadik képet még csak elképzelem. Nem nagy koncepcióju — a ki majd meg fogja festeni, sok színt nem fog elpazarolni rá. Szomorú, sajnálni való, sivár théma. Előre megadhatjuk neki a jellemző címet „Megalázkodás“.

Naszády Iván királyi biztos a kép fő alakja. Csendőrszuronyok között feltett kalappal áll a város közgyűlési termének emelvényén. Sorba járul hozzá kézcsokra Kovács József polgármester vezetésével a városi tanács. Naszády kegyesen megengedi a kézcsokot és az a boldogabb, a ki nagyobb czuppanthat a viczekirályi kézre. A kép egyik jellemző része, a mikor egyik-másik panamista, a kinek mindegy, akármilyen kormány van uralman, szinte birokra kél a tanács tagjaival, hogy ő is kezét csókolhas-

son a királyi biztosnak. A háttérben áll Hajdumegye tisztikara az alispán-helyettes vezetésével. Valami boldogan mosolyog. Ők már elvégezték a kézcsokolás nagy jelenetét.

A királyi biztos mellett áll Zeley miniszteri tanácsos, a ki boldogan ezt rebeget: -

— Ez nem Abauj megye ám! Ez egy gutgesingt testület. Az isten éltesse őket a „Gross Oesterreich“ üdvére sokáig.

*

Hajdumegye és Debreczen szabad királyi város törvényhatósági bizottsági tagjai, nem áll meg szivetek verése ettől a képtől? Nem rettentek meg attól a gondolattól, hogy a ti arczotokat is oda festi a történelem erre a képre? Intéztétek ti már törvényhatóságotok autonómiáját csendőrszuronyok között? Meghajoltatok már törvénytelen hatalom előtt?

Ha már tisztviselőitek portréját megörökíti a fekete ecset, legalább ti legyetek férfiak, s ti ne menjetek el megalázkodni abba a csodálatos gyülekezetbe. A magyarsággal megalkudni ép úgy nem lehet, mint a becsülettel.

Kaland.

Jean Madeline.

Jouve ur két nap óta a párisi rendőrfőnökség főtitkára volt. Kíváncsian nézett körül hivatalos helyiségében, majd az ablakhoz ment, hogy a vidéket is megtekintse. Szürke, komor falaktól övezett udvar vette körül s lent néhány rendőr unatkozott. Jouve sóhajtván gondolt vissza előbbi kvartélyára, Auvergneben: egyszerűbb volt, az igaz, de ablakai gyönyörű rózsakertre nyíltak.

Kopogtak. Az inas egy névjegyet hozott be.

A mint a látogató belépett, felderült a titkár arca. Bájos nő volt s kecsesen meghajtván fejét a titkár előtt, a karosszékbe ült.

— Oh, ezek a párisi asszonyok! — gondolta a titkár. — Sohasem jönnek zavarba.

Elénken szivta magába a ruhájából kiáradó diszkrét illatot és gyönyörködve nézte finom vonásait, szőke haját.

— Nagyságos asszonyom, beszélni kíván velem . . .

— Főtitkár ur, azért jöttem, hogy . . .

Egyszerű, közönyös ügy. De a titkár elragadta a mód, a hogyan elő volt adva.

— Helyes, természetes — ilyen és ehhez hasonló közbeszólásokkal zavarta meg csak a beszélőt. Titokban pedig azt kérdezte önmagától:

— Merjek? Merjek?

Negyven évére, kopaszágára, rövidlátóságára s kopott ruháira gondolt. De azt is mondta önmagának: Mégis jobb, ha szemtelennek gondol, mint trotlinak! . . .

És mert.

Kissé megsértett női büszkeség, a megbántott erény felindulása . . . De mindez szégyenlős mosoly alá rejtőzött csakhamar s tiz perc múlva Jouve urnak találkat ígértek másnap este 6 órára, a Gare St.-Lazare csarnokában.

— Kellemes hivatal! — gondolta a titkár, mosolyogva. — Itt ugyan nem fogok unatkozni!

— Miután a hölgy távozott, kinyitotta szobája ablakát. A szürke udvar már nem látszott olyan komornak. Cseppet sem sajnálta már rózsáit.

— Az udvar hűs levegője csakhamar lehűtötte lelkesedését.

— Hohó! Hátha verembe esálnak?

Tapasztalatlan vagyok még e téren. Jó lesz vigyázni!

Megtörölte csiptetője üvegét.

— Ah, hiszen Páris egész rendőrsége szolgálatomra áll! Majd megtudom mindjárt, ki ez a nő? És lehet e vele veszély nélkül ismeretségbe bocsájtkozni?

És azonnal rendeletet irt a tudakozóhivatalnak, hogy Fernande Villers, az Avenue de Clichy 192. sz. alatt lakó urhölgy kilétét a legsürgősebben puhatalja ki. Másnap reggel Jouve derült hangulatban érkezett hivatalába. Gyorsan átfutotta a hivatalos jelentéseket, de a keresett jelentés még nem volt köztük.

— Majd a tizenegy órás postával . . . — gondolta. De ez a posta sem hozott semmit.

— Teremtette! Ez a tudakozó-iroda nagyon hanyag!

Ebédelni ment, de nem volt étvágya. Az egész délutánt türelmetlen várakozásban töltötte el. A jelentés csak nem jött. Elmult három, sőt 4 óra is már, s még mindig semmi.

Negyed hatkor Jouve ur így szólt magához:

— Nem megyek el. — Félhatkor

Igazság és tény hogy a legelőnyösebb cipő bevásárlási forrás a Piacz-utca 61. sz. alatti Fischer palotában levő

Elfenbein és Klein cipő üzlete.

Saját készítésű cipőik olcsóbbak és jobbak a gyári cipőknél is. **Mértékszerű** rendelések.

Vagy magyar ember valaki, vagy nem, vagy becsületes ember, vagy hitvány alak.
Egyébb mondani valónk nincs.

S. B.

Meddig nem lesznek választások?

Fejérváry nem megy Bécsbe.

Kossuth Ferenc betegsége.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, márcz. 16.

A politikai körökben mély felháborodást keltett a kormány tegnapi kommunikéje, a melyben tudatta, hogy a törvényes határidőn belül nem iratja ki a választásokat. Világos tehát, hogy ezzel nem más a célja Fejérváry és érdektársainak, mint az, hogy az országban még inkább fejtetőre állítsák a közrendet.

A kormány tegnapi nyilatkozatából bátran azt következtethetjük, hogy a választásokat nem fogja, vagy legalább nem akarja kiírni. Ebből azt hiszik, hogy a miniszterelnök ma vagy holnap Bécsbe megy és ott előterjesztést tesz a választások elhalasztására. Ujabb értesülés szerint Fejérváry se ma, se holnap nem utazik; Bécsből nem hívták és ő egyelőre nem is tartja szükségesnek a királyt „haszon-talanul zaklatni”. Fejérváry tehát ezen a héten itthon marad és a jövő héten, talán 20-án, felmegy Bécsbe.

Azt mondják Fejérváry intimusai, hogy a választások ki nem írása nem igé nyel külön királyi kihallgatást; csak akkor kellene a király intézkedése, ha a kormány a választásokat ki akarná írni, mert már a múlt alkalommal az a megegyezés jött létre, hogy mindaddig a kormány nem is javasolja az új választásokat, míg legalább annyit nem lát biztosítottak, hogy ismét 67 es többség jön a Házba

Bécsben főleg attól a gondolattól fáz-

pedig: — De mily szép volt az az aszszony tegnap! — Tovább nem birt magával. Lesietett a hivatalból s bérkocsiba dobva magát, így szolt a kocsishoz.

— Gare St.-Lazare! Gyorsan!

Midőn másnap reggel hivatalba érkezett, az első levél, mely kezébe került, így szolt:

Rendőrfőnökség.

Tudakozó-hivatal.

Jelentés a főtitkár urnak Fernande Villers, Avenue de Clichy 192. sz. a. lakó hölgyre vonatkozó kérdésére.

Fernande Villers asszony, a Ressous és Társa ügynökség (Rue de Chateau) egy alkalmazottjának neje, egy hároméves fiu anyja. Tegnap este a hölgy megjelent a Gare St.-Lazare előcsarnokában s ott várni látszott valakire. Hat óra tájban tényleg egy kopasz, elhízott, öregedő s szemüvegen néző férfi csatlakozott hozzá, kinek kíséretében elhagyta a pályaudvart. A 6815. számú bérkocsiba ültek, mely őket Chevillard étterméig vitte. Itt separéet nyitattak és gazdagon megebédeltek. Fél-tizenkettőkor a hölgy eltávozott, míg a férfi csak tíz percz múlva hagyta el a helyiséget, miután 82 frankból álló számláját kiegyenlítette.

Minden pontosan egyezett. Jouve ur meggyőződhetett a saját esetéből, hogy a párisi rendőrség diszkrét és mindentudó...

nak, hogy a magyar nép függetlenségi többséget talál választani, amire szerintük a legnyersebb katonai kényuralommal kellene felelniök. Miután az ország hangulata olyan, hogy bármikor is csak függetlenségi többséget fog választani és ezt Fejérváryék, ha nem vakok, csak úgy látják, mint mi vagy más, elkészülhetünk arra, hogy még nagyon sokáig lesz szerencsénk Fejérváry és társaihoz, vagy ha személyváltozások volnának is, hasonlóan hazafiás kormányokhoz.

A haladópárt egyik tagja a legközelebbi választást legkorábban 1908-ra várja. Különbén egészen mindegy, hogy mikor választunk; mert az osztrák iránynak meg nem felelő Házat ugysis újból szétkergetik és azon a parlamenten, melyet a mostani kormány együttmaradásra érde- mesít, ugy sem lesz áldás.

Kossuth betegsége.

Kossuth Ferenc állapotáról reggel 9 órakor adták ki az első jelentést, mely hála istennek elég kedvező volt. Kossuth meglehetősen jól töltötte az éjszakát, reggelre láz és győtrő fájdalmak elmultak. Kossuth rendszeresen reggelizett és szinte jó kedvvel várta Müller Kálmán tanár délelőtti látogatását. A professzor konstátálta, hogy a Kossuth állapota kedvezőbb. Nagy nyugalomra van azonban szüksége s így még mindig nem bocsátanak be hozzá látogatót. Megindító az a távirati részvét, a mely az ország minden részéből özönlik Kossuth felé. Minden öt perczben husz-harmincz telegramm érkezik, a melyekben aggódó szerzetesek árulják el azt a nagy szeretetet, a melylyel az ország Kossuth iránt viseltetik.

A mai közgyűlések.

Naszády a vármegyén és a város- házán.

Bevonulás.— Kézirat kihirdetés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, már. 16.

Naszády Iván királyi biztos megállapított programm szerint intézi el holnap a királyi kéziratoknak Hajdu-megye és Debreczen törvényhatóságainál való kihirdetését. Ismét katonai látványosságban lesz része a város közönségének, mert a királyi biztos egy század huszárral és nagy csapat csendőrrel vonul fel a megyeházára. A direktívákat Rudnaytól hozta magával. Ezek értelmében a legridegebb aktus keretében olvassa fel a király kézírásait és tudomásul véteti.

A királyi biztos lakása előtt fél tízkor jelenik meg a század huszárság, mely a 19. számú bérkocsiját közre fogja. Naszády Rásó István titkárral indul a vármegyeházára és 10 órakor jelenik meg a közgyűlési teremben.

A vármegye közgyűlésén jelen lesz egy néhány bizottsági tag. Jöve- telüket bejelentették már Naszádynak. Böszörményből, Nánásról és Dorogról érkeznek be a meghunyázkodó embe- rek, a kik a kegyesést minden haza- fiságnál többre bécülik.

A közgyűlés igen rövid ideig fog tartani. Naszády megnyitja az ülést.

Felolvassa kinevezési okmányát és tudomásul véteti, majd kijelenti, hogy irattárba helyezik a legfelső kéziratot. Az ülés ezzel véget ér.

Innét a városházára hajtát át Naszády. A polgármesteri hivatalon át jut be a közgyűlési terembe. A közgyűlés 11 órakor kezdődik meg s ugyanugy fog lefolyni, mint a vármegye- házán.

Az ülést Naszády berekeszti, hogy semmiféle tiltakozásnak helye ne legyen. Ő maga kivonul a teremből s ha esetleg a bizottsági tagok a gyűlést Naszády jelenléte nélkül folytatnák, megtehetik.

Debreczen képviselő vá- lasztás előtt.

A központi választmány ülése.

A képviselő választók névjegyzéke.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz. 16.

A kormány ugyan nem akar tudni semmit sem az új képviselő választásokról, de titokban értesítette a törvényhatóságokat, hogy a képviselőválasztók névjegyzékét igazítsák ki. Kristófly belügyminiszter rendelete tegnap érkezett meg a városhoz és Kovács József polgármester mára hívta össze a központi választmányt.

A belügynök rendeletében kijelenti, hogy miután sem az 1905. sem az 1906. esztendőben a törvényhozás az adókat meg nem szavazta s így az adókievetés alapján a választók névjegyzékét össze nem állíthatták, — az 1907. esztendőre a választók névjegyzéke az 1904. évi adókievetés alapján állítandó össze.

A központi választmány ülésén Kovács József polgármester elnökölt. Kivüle jelen voltak Varga Károly tb. tanácsos, Szabó Kálmán tanácsnok, Dr. Tüdös János, Schvarecz Vilmos, Tóth István, Juhász Ignác, Márton Imre és Pálfi Gábor.

Az ülésen felolvasta a bizottság a miniszter rendeletét, majd megalakították az 1906 évre a képviselő választók névjegyzékének kiigazítására kiküldött bizottságokat:

I. Választó kerület Péterfia-utca. Elnök Simonffy Antal. Rendes tagok Somogyi Pál és Szilágyi Bálint, Póttag Hamar László.

Csapó-utca: Elnök: Balás Ödön. Rendes tagok: Otrokoosi Végh János és Publíg Ernő. Póttag: Varga Lajos dr.

II. kerület: Hatvan-utca: Elnök: Márk Endre. Rendes tagok: Dr. Bacsó Dezső és dr. Árvay Béla. Póttag: dr. Tervey Tamás.

Piacz-utca: Elnök: Dr. Megyery Pál. Rendes tagok: Dr. Fejér Ferenc és Szücs Géza dr. Póttag: Dr. Hegedüs Jenő.

III. vál. kerület. Varga-utca. Elnök: Dr. Kocsár Gábor. Rendes tagok: Pálffy Gábor és Körössy Kálmán. Póttag: B. Kövesdy Imre.

Kossuth-utca: Elnök: Rickl Antal. Rendes tagok: Juhász Ignác, S. Szabó István. Póttag: Dr. Kovács József.

A bizottság illetén megállapítása után Márton Imre szólalt fel és kijelentette, hogy tudni szeretné, vajjon mi lesz

Czipő király

A szögbe tessék ügyelni.

Debreczen, Piacz-u. 49., a főposta ka-
pujával szemben. Őszre és tére legol-
csóbban lehet vásárolni női-, férfi-
és gyermek czipőket

Tolnai Dániel

elsőrangú czipő üzletében.

azokkal az állampolgárokkal, a kik tavaly, vagy az idén választói jogosultságot nyertek. Felvétetnek-e a névjegyzékbe, vagy sem.

Kovács József polgármester kijelentette, hogy az értelmi census alapján felveszik a névjegyzékbe az illetőket, sőt még azokat is, a kik adójuk alapján, tekintet nélkül az ex-lex-re választói joggal bírnának ez évben.

Az összeíró küldöttség munkálatait márczius hó 27, 28. és 29-én fogja meg-ejteni. Ezt megelőzőleg márcz. 20-án délután 4 órakor a városháza közgyűlési termében leteszik az esküt a megválasztott bizottsági tagok.

A bizottság a város közönségét hirdetmény útján értesíti annak idején a választói névjegyzék kiigazításáról.

A mozdony mint guillotin.

Szerencsétlenség a pályaudvaron.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz. 16.

A debreczeni pályaudvar szomorú tragédiának volt színhelye tegnap reggel. A frissen leesett havat ember vér festette meg. Egy öreg szolga került a mozdony kerekai alá s a halál vonata levágta a fejét. A szomorú tragédia részletei a következők.

Dzsuppa Gyula már régebb idő óta van alkalmazásban az állomás épületében működő vasuti osztály mérnökségénél. Reggelként ő szokta az állomásfőnökhöz bevinni a hivatalos jelentéseket. Tegnap reggel is épen eme kötelességét akarta teljesíteni. Haladt a maga útján és mert a sineket a hó teljesen elfőlte, nem láthatta, hogy rossz uton jár. Amint az öreg a sinek között az állomás felé ment, a hófúvás épen a legnagyobb mértékben dühöngött. A sivitó hótól nem látott, sem nem hallott semmit.

Ehez járul még az is, hogy Dzsuppa Gyula régi betegségéből kifolyólag meg-siketült.

Ebben az időben tolatásokat is végeztek a pályaudvaron. A hófúvások miatt a tolatástvégző Penyigei Imre mozdonyvezető nem volt képes 20 lépésnyire sem látni annyival is inkább, mert a vonat gőzét lecsapta a szél a mozdony elé. És ez volt az öreg szerencsétlensége, mert amikor a sinek közül kiakart lépni, a tolatást végző 2368. számú mozdony ebben pillanatban utólrta és a mozdony maga alá kapta. Több mint 25 lépésen keresztül vonszolta a mozdony az öreg szolga testét, míg végre a kabátot letépte róla és e közben a nyakát a kerekék elkapták és a fejét lemetszették. A mozdony a testét még két méternyire vonszolta, míg a fejét a sinen kívül dobta.

A mozdony a szerencsétlenség megtörténte után azonnal megállott. A szerencsétlenségről hírt vett az állomásfőnökség a mely aztán telefonon tett jelentést a rendőrségi központnak. A rendőrség nyomban megjelent a helyszínen és a szerencsétlenségről felvette a tényállást. A hóban ott volt minden nyom. A látvány iszonyatos volt.

A helyszínen megjelent orvos a hullát beszállította a kórházba, a hol ma a törvényszéki orvosok fel fogják boncolni.

A rendőrség már tegnap befejezte a vizsgálatot és áttette a vizsgálóbíróhoz az összes iratokat. Hoffmann vizsgálóbíró megindította a vizsgálatot a szolgálatot teljesítő összes vasuti alkalmazottak ellen

és pedig Penyigei Imre mozdonyvezető, Giba András fűtő, Dobi Gyula és Tóth István kocsirendezők, továbbá Illés Lajos és Antal Imre fékezők, Kovács Ferencz és Dózsa János térparancsnok ellen. A vizsgálat pár hetet vesz igénybe.

Kovács Gusztáv ügye.

A nagyváradai törvényszék delegálása.

A kir. ügyész indítványa.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz. 16.

Kovács Gusztáv Debreczen néhány óráig volt főispánjának ügyében fontos határozatot hozott tegnap a Curia. A debreczeni kir. ügyészség a vádiratot néhány héttel ezelőtt nyújtotta be a kir. törvényszékhez, a mely tekintve, hogy más bíróság delegálásáról volt szó benne, a Kuriához terjesztette fel az iratokat.

Az ügyészség a vádiratában Herczeg János tanító és három társa ellen súlyos testi sértés büntetése miatt emelt vádat. Herczeg ellen azon az alapon, hogy ő volt az, a ki a vasutnál összegyűlt tömeg figyelmét felhívta Kovácsra s így ennek következtében történt a végzeteljes eset.

A kir. Kuria tegnap Tarnay János bíró előadásában tárgyalta az ügyet s tekintettel arra, hogy a debreczeni hangulat nem alkalmas arra, hogy az idevaló törvényszék ítélkezze a bűnyűgyben, a nagyváradai kir. törvényszéket utasította Kovács Gusztáv ügyének elbírálására.

Ez alatt nem az értendő, hogy a törvényszéki tárgyalás Nagyváradon lesz. Sőt itt, a debreczeni kir. törvényszéknél tartják meg, — csupán a bírák lesznek a nagyváradai törvényszék bírói karából valók.

Az iratokat Debreczenből az ítélkező bírónak átküldik tanulmányozás céljából s a mikor a főtárgyalás megtartható, ez ügyben a bírók Debreczenbe jönnek.

Különösen azért volna lehetetlen a bűnyűgynek nagyváradai tárgyalása, mert a költségek horribilis összegbe kerülne a kincstárnak. Ugy értesülünk, hogy a tárgyalás május hó végén lesz.

A tisztviselőtelep kérdéséhez.

A telep ügye és a megoldás.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz. 16.

A tisztviselő-telep létesítésének kérdése immár az összes érdekeltet foglalkoztatja.

A ki a saját és családjának nyugalmat, jövőjét komolyan biztosítani akarja, az ezen térv létesítése esetén bizton esz-között nyer a gazdaságos takarékoskodásra, mely nemcsak kényelmi, egészségi, de jóléti szempontból is garanciát nyújt a család jövőjére nézve.

Persze kevés tisztviselő van oly szerencsés helyzetben, hogy az építési tőkét egyszerre fedezhesse, de ez aggodalmat nem okozhat, mert ha az illető legalább 10%-át készpénzben hozza az építkezéshez a többinek fedezetéről a kiküldött albizottság oly olcsó tőke-kölcsönről gondoskodik, a minőt egyesek a törlesztési módokat kedvező volta mellett ily alacsony kamattal mellett egyáltalán el nem érhetnek.

Hogy pedig az előkészítő munkála-

tokat végrehajtó albizottság mily lelkiismeretesen, odaadással teljesíti a felváltelt feladatot, — arról tanuskodik az eddig elért eredmény, illetve az ügy rohamos kifejlődésének mai stadiuma.

Az albizottság vezető férfiai, hivatalos elfoglaltságuk mellett is találnak módot és időt, az ügy érdekeit lelkiismeretesen szolgálni,

Az albizottság elnöke Kazinczy Gábor táblabíró fáradhatatlan erélyvel tevékenykedik a jó ügy diadalra jutásában, Justh Ferencz államvasuti főmérnök a pihenésre fennmaradt késő esti óráit áldozza fel, hogy tisztviselőtársainak előnyeit műszaki és pénzügyi szempontokból biztosíthassa, az adminisztratív teendőkből pedig Szembratovics József máv. hivatalnok fáradozik szakadatlanul, irányítván a felmerülő egyes véleményeket, felvilágosítással szolgálva a kérdezősködők százáinak.

Az érdekelték nyugodtan várhatják a kérdés végleges megoldását, nevükben, érdekükben arra hivatott tekintélyes társadalmi tényezők fáradoznak önzetlenül, pihenés nélkül, gondosan mérlegelve, hogy az elért eredmény arányban álljon a tisztviselők által meghozott nehéz áldozatokkal.

Mert kétség sem fér ahhoz, hogy tisztviselőink mai jövedelme mellett az építési tőke közvetlen lefizetésére kilátás nincs és ha az illető évtizedekre terjedő terheket vállal magára, joga van némi biztosítékot keresni arra nézve, hogy meghozott áldozatainak végeredményét, ha már ő maga nem is éri el, legalább családjá élvezhesse.

Erre nézve ne legyenek aggályaik derék tisztviselőinknek. A teleplétesítés mozgalmáról mi adunk legelőször hírt, azóta figyelemmel követjük annak kialakulását és a sikert oly hivatott tényezők biztosítják, hogy azokat magukévá tenni nem habozunk.

Ha az albizottság által kibocsájtott felhívás némi terheket is ir az építetőre, ezen terhek a szövetkezési alapon létesülő telep kockázatával arányban állanak és a vezetőséget a szigorubb szabályok kimutatására éppen az egyesek érdeke kész-teti. Az albizottság teljes tudatában van az elvállalt felelősségnek és nemcsak azt mérlegeli, hogy a szövetkezés létrejötté esetén, mily mérvben és mily módon lesznek elviselhetik az építési költségek, hanem egyuttal reális, gyakorlati értékű utmutatással is szolgál.

A ki bármily irányban felvilágosítást óhajt, azt az albizottság bármely tagjánál, (legközvetlenebbül Szembratovics József máv. hivatalnoknál) megtalálhatja, a hol tájékozást szerezhet a minimalis befektetés összegéről, a pénzszerzés módzatairól, az elvállalt terhek mérvéről, — melyek ha nem is jelentkeznek tulságosan hozzáférhetőknél, de viszont feltétlenül kezeskednek a keresett végcél kockázat nélküli elérésére.

Osztrák utazónak tilos a bemenet.

A debreczeni kereskedők hazafias mozgalma.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz. 16.

A Hoffmann és Kronovitz cégnek, a melynek kiadásában a „Debreczeni Független Ujság“ megjelenik, kedves vendége volt tegnap. A nyomdai munkák felvételi irodájában tegnap

Aki elégáns divatos tavaszi felöltőket akar vásárolni

tekintse meg ujonnan megnyílt DARVAS EDE női felöltő áruházát a főtéren. A kistemplommal szemben.

tegnap délelőtt megjelent egy előkelő debreczeni kereskedő, a ki a következőket mondotta:

— Sok mindent beszélnek mostanában a magyar ipar pártolástról. Védegytetet alakítanak, szép szónoklatokat mondanak el, s végül is bemennek a kereskedésekbe, a hol megveszik az osztrák árucikkeket. Én a sok szó beszéd helyett tette határozottan el magamat.

Üzletembe többé osztrák vigézet nem engedek be, és attól semmi néven nevezendő cikket nem vásárolok. Ennek igazolására megrendelek egy néhány táblát a következő felirással:

Osztrák utazónak tilos
a bemenet!

Ugyanezt megrendelte német felirással:

Österreichischen Reisender
ist das Eintritt verboten!

A derék kereskedő ezt a táblát kifogja akasztani üzletének kirakatába, üzletének ajtajára. És ha az osztrák vigézet ennek daczára szemtelenkedni fog, jutalma a kidobás lesz.

Ugy értesülünk, hogy pár nap alatt ez a felirat ott fog függeni minden debreczeni kereskedő kirakatában.

Vármegyénk és vidéke.

Leégett gimnázium. Szolnokról jelentik, hogy ott kedden este a régi gimnáziumépület, összes melléképületeivel együtt leégett. A tűz az iskolaszolga lakásán keletkezett és gyorsan elterjedt az emeletes gimnáziumépületre, mely hatalmas lángjával a templom egész környékét bevilágította. A régi épület, melyet a szent Ferenczrendi szerzetesek emeltek, fél óra alatt a tűz martalékává vált. Csak a véletlen szerencsének köszönhető, hogy a római kath. nagytemplom, mely közvetlenül az iskolaépület mellett van, nem esett a tűz áldozatául, mert az egész nap uralkodó szél, mely a zsarátnokot ép a templomra hordta, estére némileg lecsendesedett. A kár több mint 100,000 korona.

Színház.

Heti műsor.

Szombat Hamlet. Tragédia. (C)
Vasárnap délután Drótostót,
este Józsi.

Hétfő Rikkancs. (A)

Kedd Rikkancs (B)

Szerda Loute (C)

Csütörtök János Vitéz (A)

Péntek Sárga csikó. (B)

Szombat Dráma a tenger fenekén. (C)

Vasárnap délután Csepürágók.

este Arany ember. Jókai
ünnepély.

Rikkancs Soha szindarab nem volt olyan aktualis, mint a debreczeni színház legújabb operett újdonsága a Rikkancs. Ez a bájos zenéjű daljáték hétfőn kerül színre. A mulattató szövegű újdonság előadására az igazgatóság nagyszerű díszleteket készített, a melyek bizonyára még inkább elősegítik a sikert.

Loute. Almássy Lola a színház kiváló művésznője több mint két hete, súlyos beteg fekszik. Ez az oka annak, hogy az Órnagy cz. pompás bohózat bemutatója elmaradt. Almássy Lola állapota szerencsére javuló félben van s így lehetséges, hogy szerdán viszontláthatja őt a közönség a színpadon és Loute szerepében.

A jövő hét műsorából. Kiváló gondnal állította össze Zilahy Gyula a jövő hét műsorát, a mely a többi vidéki színpadok repertoírját minden tekintetben felülmulja. Az igazgató a közönség óhaját is szem előtt tartotta tekintve, hogy az A. bérlők a János vitézt nem látták, csütörtökön hozza ismét színre. Ezzel a darab egyelőre lekerül a műsorról. Népszínmű is szerepel a műsoron, Pénteken ugyanis a Sárga csikó kerül színre. Szombaton Verne Gyula híres kiállítású színművét a Dráma a tenger fenekén mutatja be a színház.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

— **Személyi hírek.** Bernáth Béla igazságügyi államtitkár Debreczenben időzött. Oláh Károly tanácsnok a kin Budapesten operációt végeztek, már jobban érzi magát.

— **Naszády szigorú lesz.** Naszády Iván királyi biztos programjának, rövid de velős foglalatja ez a hír, a mely a jövőben való intézkedésekről szól. Saját külön helyi imperátorunk rövidesen elintézi a törvényhatóság kebelében fennálló hiányokat s azt akarja, hogy a bizottságok működjenek. Miután pedig a tavalyi választások ténye igazoló választmány hiányában eddig igazolva nincsen, Naszády kinevezi az igazoló választmányt s így igazolja a választásokat. Az esetre pedig, ha az igazoló választmány megtagadja a működését akkor Naszády függeszti az autonómiát és a törvényhatóság jogait ő maga gyakorolja. Egyébként igen szigorú rendszabályokat fog életbe léptetni.

— **Kinevezések a pénzügyigazgatóságnál.** A hivatalos lap mai száma csak úgy tarkállik a debreczeni pénzügyigazgatóság tisztviselőinek kitüntetéseitől. Ime a pénzügyminiszter Eiszeman Oszkár p. ü. titkárt helyettes pénzügyigazgatót m. kir. pénzügyi tanácsossá, Somogyi Zsigmond adófelügyelőt p. ü. titkárrá kinevezte.

— **Uj közjegyző.** Az igazságügyminiszter dr. Sárny Bertalan volt debreczeni lakos közjegyző helyett, técsői közjegyzővé nevezte ki.

— **A magyar védő egyesület** debreczeni női osztályának alakuló ülése ma, szombaton délután 3 órakor lesz a Kereskedelmi Akadémia dísztermében. A nők ez ünnepélyükön mindenkit szívesen látnak. Külön meghívók nincsenek. Félreértések elkerülése végett tudatjuk, hogy az egyesület minden létező más egyesülettől függetlenül szervezkedik, önállóan működik és tagja lehet, sőt, kell hogy legyen, minden igazlelkű magyar nő!

— **Faust Elek előlépett.** A debreczeni pénzügyigazgatóság első tisztviselőjét, Faust Elek pénzügyigazgatót, a pénzügyminiszter a 8. fizetési osztályból a 6-ba helyezte elő. Erről a miniszter Debreczen és Hajdumegye közigazgatási bizottságát is értesítette.

— **A város tisztviselői és a mai közgyűlés.** Eddig nem tudták Debreczen város tisztviselői, hogy tulajdonképpen mit tegyenek. Menjenek-e el a mai közgyűlésre, vagy sem. Szelid fenyegetőzés híre is hallatszott tegnap a királyi biztosok felől, így hát meg kellett állapodni, hogy mi történjék. A város tisztviselői kora tegnap délután a kis tanácsteremben Vecsey Imre főjegyző elnöklete alatt tartott ülést, a melyen elhatározta, hogy a szombati városi közgyűlésen jelen lesz és meghallgatja a királyi biztos kinevezési okmányának felolvasását. Itt említjük meg, hogy Kovács József polgármester tegnap 3 napi szabadságra ment s így ő nem lesz jelen a közgyűlésen.

Zichy Mihály holtteste itthon.

Budapesti tudósítónk telegrafálja. Zichy Mihály nagynevű művésznünk holtteste immár magyar földön van. Dr. Farnady József, a család jogtanácsosa ma reggel a halottkiszéretől táviratot kapott Zsolnáról, a melyben tudatja, hogy a halottat ma az 56431. számú vagonba áthelyeztette s onnan azzal utnak indult. A holttest ma este 9 órakor érkezik meg a nyugoti pályaudvarra, a honnan az entrepríz diszfurgóján egész csöndben a Mücsarnokba szállítják. A Mücsarnok előcsarnokát az entrepríz emberei mély gázpompával látták el. A ravatal lépcsőzetes és azt kandelaberek, viaszgyertyák s délszaki növények veszik körül. A temetés hétfőn délután lesz, s a ravatalt aznap délelőtt a nagyközönség is megtekintheti. Illő dolog volna, ha a debreczeni református kollegium is lerónná a kegyelet adóját a mesterrel szemben. Hiszen egyik világhírű alkotása a debreczeni kollégium birtokában van és pedig a mester jóindulatából. Egy koszorút megérdemel Zichy Mihály a főiskolától — legyen az a koszorú bárminő szerény.

Gróf Csáky kormánybiztos visszahívása.

Kristóffy József belügyminiszter ma 1886. eln. szám alatt leiratot intézett Kolozsvár szab. kir. város törvényhatóságához, melyben tudatja, hogy gróf Csáky Zsigmond kormánybiztosnak Kolozsvár szabad királyi város területére vonatkozó megbízását, saját kérelmére, egyelőre visszavonta. A megbízás visszavonásáról szóló leirat indoklása kiemeli, hogy a polgármester a rend fenntartásáért felelősséget vállalt, s a kormánybiztos Kolozsvár város területére vonatkozó megbízását tárgytalanul látta s ő maga kérte annak visszavonását. A rendelet Kolozsvármegye területére vonatkozó megbízást egyáltalán nem érinti.

— **Hangverseny a Zenedében.** A zenede igazgatósága elhatározta, hogy tanárainak segélyalapja javára f. évi márczius 25-én saját helyiségeiben nagyszabású hangversenyt rendez, melyen a zenede philharmonikus zenekara és vegyes énekkara is közreműködik. Azonkívül egy vendégművész is fellép: Fredy Groneman, az amsterdami operaház világhírű művésznője, ki olasz, francia és holland nyelven fog énekelni. A rendkívül érdekes és tartalmas műsort legközelebb el fogjuk árulni.

— **A tél próbája** ma délután 4 órakor lesz megtartva a városi színház színpadán. A szereplők pontos megjelenését kéri a négy évszak rendező bizottsága.

— **A Sesztina-féle üzletben** elkövetett lopásból kifolyólag Sesztina Jenő ur előttünk kijelentette, hogy az elbocsátott üzleti alkalmazottan kívül ebben az ügyben gyanu senkit sem terhel. A megtévedt fiatal ember egyedül követte el bűnös manipulációját *abban senkinek, legkevésbé pedig debreczeni iparosnak nincs része.*

— **Az ev. ref. egyház gazdasági bizottsága** ma délután 3 órakor Vecsey Imre főjegyző elnöke alatt ülést tart az egyház tanácsstermében. Az ülésen folyó ügyeket tárgyal a gazdasági bizottság.

— **Népgyűlés Vámspércsen.** A magyar szociálisták, ma szombaton népgyűlést tartanak Vámspércsen. A népgyűlés, melyen Mezőffy Vilmos volt országos képviselő is jelen lesz, Domján Bálint házában fog lefolyni. Debreczenből a népgyűlésre 20 csendőr ment ki a rend fenntartására.

— **Ebzárlat Debreczenben.** A város belterületén levő összes ebekre a mai napon 40 napig tartó zárlat rendeltetett el, a közegészség megóvása céljából, felhívtnak az ebtartó tulajdonosok, hogy házi ebeiket 40 napig megkötve tartásuk és harapás ellen biztos szájkosárral ellátva zsinogon vezessék, mert az ezen rendelet ellenére szabadon járó kutyák kivétel nélkül kiirtatnak.

— **Ünnepély az iparos körben.** Az iparoskör nem maradt hátra a márciusi nagy napok ünneplése tekintetében. Nagyon szép ünnepély keretében áldozott a hazafiság oltárán esütörtökön délután 5 órakor az iparos otthon dísztermében, melyen városunk igen sok előkelősége és az iparos családok színe-java jelent meg. A kiválóan összeállított műsor előadása zugó tapsokra ragadta a megjelenteket. Az emlékünnepélyt a munkás dalárda nyitotta meg preziden, előadott dalával, mely után dr. Kun Béla jogtanár tartott lelkes emlékbeszédet. A műsor következő száma Kiss Béla cigányprimásnak és bandájának játéka volt. A sok száz ember elborongva, áhitatos esőndben hallgatta meg a szép nótákat, a tárogató hangjára pedig nagy hévvel tört ki a lelkesedés. Majd Julow Jenő Farkas Imrének „Czinka Panna” című költeményét szavalta el nagy hatással.

— **Az ipartestület előljárósága** ma délután 2 órakor rendkívüli ülést tart az iparos otthon dísztermében. Az ülésen a vasárnap tartandó közgyűlés tárgyait készíti elő az előljáróság.

— **Szalámigyár Debreczenben.** Debreczen egy nagy tökéjű iparos céggel ismét gazdagabb lesz. Részvénytársasági alapon alakult meg egy szalámi gyár. A gyár élén Debreczeni Lajos áll. A gyár már a legközelebbi időben megkezdí működését a részvény levelek már forgalomban vannak és előjegyzéseket Debreczeni Lajosnál kell eszközölni. Itt említjük meg,

hogy téves volt a tegnapi reggeli helyi lapok az a hirre, hogy kolbász gyár fog alakulni, mert ilyenről egyelőre szó sincsen. Ez a vállalat az, a melynek élén Debreczeni Lajos áll s a melyről már mi is megemlékeztünk.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: Lovász János ev. ref. 16 hónapos, Petrohai András ev. ref. 45 éves, Weisz Endréné izr. 28 éves, Bujdosó Juliánna ev. ref. 6 éves.

— **Meglopták álmában.** Tóth József hetesnek rossz reggele volt tegnap. Mikor lefeküdt ezüst óráját a melénye zsebébe tette, de mikorra felébredt, az már nem volt ott. A rendőrségnél panaszolta el az esetet, ahol a nyomozást megindították.

— **Különös panasz.** Tegnap az esti órákban megjelent a rendőrségen Gondy Károly és bejelentette, hogy kutyájának szemét valaki kiütötte. Természetesen ezt nem vették föl a panasz jegyzőkönyvbe, mert a kutya ellen intézett orviamadók ellen a büntető törvénykönyv paragrafusai nem alkalmazhatók.

— **Talyiga a vonat kerekei alatt.** Tegnap este az állomás épülete előtt a Telegdi fürdő szomszédságában a kis vonat kerekei alá került egy egylovas talyiga. A talyigát a mozdony összetörte és a lovon pedig súlyos sérüléseket ejtett. Minthogy a helyi vasut igazgatósága a kárt megtéríti, hatósági eljárásra valószínűleg nem kerül sor.

— **Hajdumegye leszerelt!** Glück Ede pedig felszerelt egy dus választékú férfi, női és gyermek cipő raktárt, hol a legszebb tavaszi cipő ujdonságok dus választékban és jutányos árban beszerezhetők. Debreczen, Piacz és Kossuth-u. sarkán, Kistemplommal szemben.

— **Alföldy Károly** táncziskolájában a tavaszi tanfolyam márcz. 18 án vasárnap d. u. 5 órakor kezdődik meg. Beiratkozni bármely időben lehet Péterfia u. 2 sz. Bostonra különórát vehetők.

— **Megmentése nagy pénzösszegnek** az, ha férfi és gyermekruha szükségletét olcsóságáról és jóminőségű áruiról elősmert Gerő ezégnél szerzi be, ahol a most érkezett tavaszi ruha ujdonságok olcsótól a legfinomabbig jutányosabb árakban kaphatók mint bárhol. Debreczen, Piacz utca 61 sz. a Szent-Anna utcával szemben.

— **„Négy évszak,”** előadására szükséges virágok es kitterek megérkeztek Benyáts Emil üzletében Tiszapalota.

— **Menyasszonyi és alkalmi ajándékok, háztartási cikkek, gyermekjátékok és müipararu ujdonságok** beszerzési áron alul kapható most **Mentze Henrik** áruházában, az **üzlet feloszlik, végeladás.**

— **A gazdák érdekében** hasznos ujitást tervez Mauthner Ödön es. és kir. udvari magkereskedő ezég Budapestén. — Ugyanis a gazdák ezideig teljes megnyugvással szerezték be gazdasági magszükségleteiket oly üzletekben, ahol Mauthner féle konyhakerti és virágmagvakat árusítanak, abban a hiszemben, hogy ott gazdasági magvak is a Mauthner cégtől valók. Sajnos ez nincs mindenütt így, aminek következtében bizony sok oly gazdasági magot vétetnek meg a gazdákkal, amelyek sohasem kerültek ki Mauthner raktárából. Amiót értesülünk a gazdák érdekének megvédésére és a ezég jó hírnevének érdekében is, a Mauthner ezég a közönséggel rövidesen ismertetni fogja mindazon vidéki kereskedők és szövetke-

zetek névsorát, a melyeknél a ezég gazdasági magvai kaphatók. Addig is ajánlatos a vásárlásnál a beszerzési forrás felől meggyőződést szerezni.

A vezérlőbizottságot feloszlatták

Politikusok véleménye.

Kristóffy a jövőhéten megy.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, márcz. 16.

A mit a vezérlő politikusok előre tudtak, az ma bekövetkezett. Az ugy nevezett magyar kir. minisztertanács ma feloszlatta a vezérlő bizottságot és azt annak további működésétől eltiltotta. A kormány ezen legujabb siklijét a M. T. I. utján tette közzé. Fejérváryék azzal indokolják a feloszlatast, hogy a vezérlőbizottság olyan jogokat ragadott magához, a melyek a végrehajtó hatalmat illetik meg és az állam létérdekeit határozataikkal veszélyeztetik. Fejérváryéknak igen kellemetlen volt persze a vezérlőbizottság működése, a mely az ellenállást ellenőrizte, kénytelenek voltak a feloszlatasthoz folyamodni. Azonban vajmi kevés hasznuk lesz belőle, mert az ország bizalma mégis a vezér politikusok iránt nyilvánul meg.

A feloszlatastról Justh Gyula, Polónyi Géza és Batthány Tivadar gróf nyilatkoztak.

Justh Gyula kijelentette, hogy a közrendet nem a vezérlőbizottság veszélyezteti, hanem maga a törvénytelen kormány. Első sorban annak kell távozni, hogy a rend helyre álljon.

Batthány Tivadar szerint a magyar nép bizalma fájt Fejérváryéknak s ezért vált szükségessé a vezérlőbizottságot feloszlatast.

Polónyi Géza a legnagyobb mérvben elítéli és helyteleníti a feloszlatast, a mely azonban csak használ a nemzeti ügynek.

Hir szerint Fejérváry a jövő héten Bécsbe megy s magával viszi Kristóffy belügyminisztersége alól való felmentésének javaslatát. A felmentést a hivatalos lap a jövő héten közli. A belügyi tárczát nem töltik be egyelőre, de Fejérváry fogja intézni az ügyeket.

Ma este minisztertanács volt, a melyen Kristóffy kivételével az összes darabantok megjelentek.

TÁVIRATOK.

Adóbiztosok kinevezése.

Budapest, márcz. 16. Rudnay Béla viczekirály Pestmegyébe adóbiztosokat küld, a kik az adókat eleinte, szépszerével, majd pedig erőszakkal fogják behajtani.

Szell Kálmán beszámolója.

Budapest, márcz. 16. Szell Kálmán Szent-Gothárdon holnap délelőtt tartja meg beszámolóját, a mely elé

minden felől feszült érdeklődéssel tekintenek, mert Széll fontos nyilatkozatokat fog tenni.

Uj királyi biztos.

Budapest, márcz. 16. A hivatalos lap holnapi száma közli, hogy a király Tallián Gyula Somogy megye főispánját felmentette állásától s helyébe Somogy és Zalamegye területére királyi biztosul Sulyovszky Dezső volt országgyűlési képviselőt nevezi ki.

Elfogott pénzhamisítók.

Kolozsvár, márcz. 16. A rendőrség itt egy pénzhamisító bandának jött a nyomára, a mely eddig több mint 100 ezer korona értékű hamis papírpént hozott forgalomba. A banda élén tekintélyes emberek állottak, a kiknek letartóztatása nagy szenzációt keltett.

A renere tanított Kristóffy.

Budapest, márcz. 16. A VI. kerületi járásbíró egyik hivatalos helyisége kínos jelenetnek volt ma színhelye. Sándor Aladár járásbíró Kristóffy belügynököt valami ügyből kifolyólag beidézte e hó 17-ére. Kristóffy ma váratlanul megjelent a bíró előtt. A kalapját az asztalra téve, minden köszöntés nélkül így szólt:

— Ön az a Sándor bíró?

— Igen — válaszolta.

— Hát akkor hallgasson ki ebben az ügyben és felmutatta az idézést.

— Kérem nem hallgathatom ki, mert az idézés holnap, 17-ére szól, én pedig tisztelem a törvényt. Különb minden jó magyarnak tudnia kellene, hogy tegnap márczius 15-ike volt, ma 16 és csak holnap lesz 17.

— Akkor holnap délelőtt jövök — szölt Kristóffy.

— Tölem jöhet, mondta a bíró, de csak a kintüött órában fogom kihallgatni.

Erre Kristóffy vette a kalapját és dühösen eltávozott.

A román király haldoklik.

Bukarest, márcz. 16. Károly király állapota annyira rosszabodott, hogy környezete a legrosszabbra el van készülve.

A drótnélküli telefon.

London, márcz. 16. A japán tengerészeti hivatal hivatalosan jelenti, hogy egy Kummur nevű tengerészeti mérnöknek sikerült a drótnélküli telefont feltalálni.

A nagy bányász strájk.

Páris, márcz. 16. A szénbánya munkások strájkja egyre nagyobb terjedelmet ölt. A strájkolók száma ma már tízezer. Basly szocialista képviselő tegnap ide utazott. Egy újságírónak azt mondta, hogy Blemencenu kijelentette neki, hogy a strájk területére addig nem küld katonaságot, míg a strájkolók nyugodtan viselkednek s ő maga is el fog menni, ha basznot hozhat a békés megegyezésben.

Öngyilkos rendőrtanácsos.

Budapest, márcz. 16. Zsarnay rendőrtanácsos ma öngyilkos lett. Zsarnay 58 éves volt, szívbaja miatt vált meg az élettől. Régi pontos tisztviselője volt a rendőrségnek,

Tüntetés lövöldözéssel.

Reá löttek a rendőrökre.

— Express tudósítás. —

Budapest, márcz. 16.

Tegnap éjszaka a főváros különböző részén kisebb csoportok, melyek 50—60 főből állottak, tüntetéseket rendeztek. Így az Andrássy uton és a József köruton voltak tüntetések. Minda két helyen rendőrök oszlatták széjjel a tüntető tömeget. A József köruton elfogtak egy Kis István nevű bölcsészettanhallgatót, a kit azonban igazolás után szabadon eresztettek.

Tegnap este a Várban is volt tüntetés, mint azt a reggeli lapok már jelezték is. A tüntető csoport a honvédszoborhoz igyekezett, a rendőrség azonban széjjelkergette a tüntetőket, a kik közül egy a rendőrökre lőtt. A tüntetők közül a rendőrség elfogta Schubert József borbély segédet, akit miután lakása és foglalkozása nincs, letartóztatták, Andorka János boltiszolga, Fekete Dezső dohánygyári tisztviselő, Fekete Béla és Eisenstock Alajos tanítóképezdei növendékek, továbbá Révész János tanárjelölt. Ezeket igazolás után szabadon eresztették. A rendőrség nyomozza, hogy ki volt ez a fiatal ember, aki a rendőrökre lőtt.

Törvénykezés.

A Falk kefégyár betörői.

Az éjjeli vendégeket elitelték.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márczius 16.

Részletesen megemlékeztünk arról a lopási kísérletről, melyet a Falk és Társa kefégyárában akart elkövetni a gyár két alkalmazottja, mely lopás azonban két csendőr ébersége folytán meghiúsult.

Nagy István és Tóth András gyári munkások összebeszéltek a múlt év október havában, hogy a gyár irodájába éjnek idején betörve, a Wertheim szekrényt kifurva, a benne levő pénzt elrabolják. Tervek kiviteléhez hozzá is fogtak, de éppen midőn az iroda ablakán másztak be, az ott czirkáló két csendőrségi járőr észrevették őket. Fellármázva az éjjeli őroket, sikerült a betörőket elfogni a csendő öknek.

A törvényszék ma vonta felelősségre Nagy Istvánt és Tóth Andrást a betörésért, de a tárgyaláson csak Nagy István jelent meg, mert Tóth András a büntetés-től való félelmében Amerikába szökött.

Nagy István tettét beismerte és a törvényszék Kerekes János bíró elnöklete alatt négy havi fogházra ítélte a lopás kísérletének büntette miatt. Vádlott az ítéletet meglebebezte.

Megtámadták a rendőrt. Hatóság elleni erőszak vétsége miatt kerültek a vádlottak padjára Szabó József és Szabó István debreczeni napszámosok. Még a múlt év tavaszán történt, hogy a két napszámos nagyon feltalált önteni a gatra és nagyokat kurjongatva haladt az utcán végig Rákóczi Gergely rendőresendre intette a lármázókat, mire azok neki mentek a kötelességét teljesítő rendőrnek és lökdödni, szidalmazni kezdé a törvényszék Kerekes János bíró elnöklete

alatt hatóság elleni erőszak miatt 20—20 korona pénzbüntetésre ítélte Szabó Józsefet és Szabó Istvánt. Az ítélet jogerős.

Közgazdaság.

Terményfőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1906. márczius 16.

Készáru elhanyagolt, 5 olcsóbb, határidők engedők.

1906. októberi buza	16.46.—48
1906. áprilisi buza	16.54.—56
1906. októberi rozs	13.24.—26
1906. áprilisi rozs	13.60.—62
1906. októberi zab	12.56.—58
1906. áprilisi zab	15.72.—74
1906. májusi tengeri	13.60.—62
1905. júliusi	12.82.—84
1905. aug.	—
1906. szeptemberi	—
1906. szeptemberi repce	—

VÁROSI

SZÍNHÁZ.

Bérlet (C)

Bérlet (C)

Debreczen szombat, 1906. márcz. hó 17-én

Hamlet.

Tragédia 5 felvonásban. Irta: Shakspeare. Fordította: Arany János. Rendező: Szakács Andor.

Nyíltér.

Vegyünk Svájci selymet!

Kérjen mintákat tavaszi és nyári újdonságainkból ruháknak és blousnak. Habutai, Pompadour, Chiné, Rayé, Voile, Shantung, St. Galler szövés, Mousselin 120 cm. széles, métere K 1.20 fekete, fehér, egyszín vagy tarka színekben.

Csakis jótállás melletti solid selyemzöveteket árulunk, direkt magánosoknak vám- és viteldíj-mentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 17. (Svájc.)

1 Selyemzövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Farsangi idényre

dívtos batisztok 35 kr. Francia batiszt 40 kr. Francia selyem batiszt 50 kr. Fehér és crém szövöt 60 kr. Selyem sálak 1.20-tól. Delinek minden színben 30 kr. Francia delin 60 kr. Férfi ing sima és hajtásos 1.20 kr.-tól. Francia szabásu lábravaló 90 kr.-tól, női, fiu és leány fehérnemű, leány ruhácska szövöt és parchettek, kötények minden színben és minőségben dus választékban. És itt sok leinem sorolt árunk tetemesen leszállított árban áru-síttatnak el.

Dospoly János utóda

Főté, Tisza-palota

1906. márczius 17.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

7

Új cipész műhely.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a külföld legelőkelőbb városaiban évekig fennállott cipésműhelyemet Magyar országba hazatérve Debreczenbe helyeztem s most Piacz utca 43. szám alatt teljes szak tudásomnak megfelelően egy teljesen modern

uri és női cipész

műhelyt rendeztem be.

Midőn e körülményre bátorodom a közfigyelmet felhívni, kérem a b. pártfogást.

Tisztelettel

Frank Sámuel

uri és női cipész, Piacz-u. 43. az udvarban

KÖNYVEK,

folyóiratok, bekötések, valamint bőr plüss keretek, passepartouk stb.

Antalfy Ferencz

könyvkötészetében a legszolidabban készítettnek. Piacz utca 31. a városházzal szemben.

Előnyös vétel!

A Széchényi-kert végén, diszkertek között, **több holdnyi terület** parcellázva, eladó.

A vételár tulnyomó része törlesztéssel fizethető.

A kérdéses terület a központhoz alig öt percznyire a város legpormentesebb és egészségesebb helyén, van közúttal és kényelmes gyalogúttal környezve, úgy lakó mint nyaraló helyül egyaránt alkalmas.

Értekezhetni Miklós utca 51. sz. a. délelőtt 9—10 és délután 1—2 óra között a tulajdonossal.

A pécsi lapon levő ujosztású föld a néhai V. Szabó Miklós hagyatékához tartozó mintegy **130 kat. hold föld** tanya épületekkel felszerelve egy vagy több évre kiadó.

Értekezhetni a végrendeleti végrehajtónál Miklós-utca 51.

A köntöskert mellett mintegy **15 hold kitünő faj szőlő**, részben gyümölcs fával beültetve, részben kerti művelésre való szántóföld, udvar és házzal parcellázva vagy egészben eladó.

Értekezhetni a tulajdonosnál Miklós-utca 51, esetleg ugyanott Juhász Gyula megbizottal.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek a

tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai

női ruha kelmék,
selymek, angol zephyr,

Delaine stb. stb.**Himzett ruhák és Blousok.****Schuller Sámuel**

szobafestő, tapetirozó és fényező

Debreczen, Simonffy-u. 25.

Elvállal új épületek, lépcsőházak és diszletek festését, tapetirozást és mindenféle fa- és vasbutor fényezéseket a legdivatosabb kivitelben és

legjutányosabb árban.**Üzlet átvétel.**

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Hatvan- és Bethlen-utca sarkán levő **Kovács Dániel** fele fűszerüzletet átvettük és azt teljesen friss fűszer-, liszt és csemege árukkal felszerelve a mai naptól fogva

Sárközy és Fogarasi

üzlet alatt tovább vezetjük.

Amidőn a nagyérdemű közönség b. pártfogását kérni bátorodunk, igérjük, hogy t. vevőinket mindenkor a legnagyobb figyelemmel és pontossággal fogjuk kiszolgálni.

Kiváló tisztelettel

Sárközy és Fogarasi

fűszer, csemege és ásványvizkereskedők.

DEBRECZEN. Hatvan- és Bethlen-utca sarkán.

Ne vegyen!tavaszi **keztyüt** mig meg nem tekinti**Schön Sándor**

most megnyit és jól felszerelt

keztyü raktárát.

Piacz-utca 12. (Stenczinger ház.)

Francia és amerikai

gummi különlegességek.

Debreczeni medico-mechanikai

Zander-gyógyintézettulajdonos **Dr. Szász Adolf** orvos. Piac-u. 59. Stelnfeld-ház. Telefon 389.

Mechanikai (Zander) gyógykezelés.
Fejlesztő gymnastica gyermekeknek.
Tulhevített száraz levegő fürdő.
Orvosi massage.
Villamosítás.

Gyógyjavallatok: esuzos, köszvényes, izom és ízületi bajok. Benu-lások, Neurasthénia. Hysteria. Táplálkozási és mozgási zavarok. Idült gyomor és bélbajok. Szívelhájásodás. Ideges szívdobogás.

Az intézet nyitva: d. e. 9—1. d. u. 3—6.
Nőknek: d. e. 11—12 és d. u. 5—6.

Tiszteviselőknak árkedvezmény.

Hatósági szegénységi bizonyítvány alapján 5 ingyen hely.

**A közelgő lakásváltoztatások alkalmára
szőnyeg osztályunkat**

teljesen újonnan rendeztük be.

Futó és nagy szőnyegek. Linoleumok és viaszos vásznak gyönyörű választékban. **Szőret és csipke függönyök. Ágy- és asztalterítők. Paplanok, matracok. Torontáli szőnyegek és beszterczebányai** pokróczok jutányos szabott árakhoz

Szabó Lajos Fiai

Debreczen

divat-, vászon- és szőnyeg-áruház.
Szőnyeg maradékok saját áron alól.**Az „Emke“ kávéház**

teljes felosztása miatt

az összes berendezés

borok, konyakok és egyéb szeszes italok, konyhaberendezések stb.

Eladó.

Értekezhetni

Kiss Adolf

tulajdonossal.

Polgári Takarékszövetkezet
Piacz-utca 83. sz.

Olcsó kölcsönök ad négy vagy nyolcz évre utólagos kamatszámolással is, személyi kezesség, betáblázás és értékpapir fedezett mellett. **1 betét 20 fillér.** Új tagok f. évi márczius hó 1-ig mulasztási illeték fizetése nélkül vétetnek fel.

Nyolczéves törlesztéses jelzálogi, valamint személyi hitelre kiadott kölcsönöket a közönség meglepően nagy mértékben veszi igénybe.

A kölcsönkamatoknak a heti betétekkel egyszerre s egy összegben lehetővé tett fizetése, továbbá az utólagos kamatszámolással engedélyezett kölcsönök a hiteltkereső közönség nagy kényelmére és előnyére szolgálnak.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Egy iparos házasság végett egy oly nőt keres, kinek némi hozománya is van. Levelek a kiadóba kéretnek „Hajó” jeligére.

Jó forgalmu hentes üzlet lakással együtt május 1-re kiadó. Értekezhetni Csapó-utca 99. a vendéglőben.

A legfinomabb szivarka hüvelyek Merkli Ferencz-nél kaphatók Fűvészkert-u. 14. mert ott van a világhírű egészségi hüvely gyár főraktára s csak ott kaphatók hüvelyek valódi „verge” egészségi papírból készülve s minden darab nicotin mentővel ellátva: 100 db Tiszti hüvely 10 kr. King 8 kr. Progress 10 kr. Ambré 12 kr. Rákóczy 14. kr Naure aranyozott 20 krajczár.

Remek saját termésű Ezerjó és olasz rizling peccsenye borok hectoliterenként 20—22 frtért kapható Hunyadi utca 3.

Gansin a legjobb cipőfényesítő, chevraux és boxezipő-erém. Kapható mindenütt.

Egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik Schuller Sámuel szoba- és czinfestőnél Simonffy-u. 25.

Zeue órákat jutányosan elfogad és a legjobb módszer szerint ifj. Kacsari László Késes-u. 35.

Eladó ház a Nyil-utca 80. sz. alatt. Harmincz év óta fennálló jó forgalmu fűszerüzlet és bormérő helyiséggel. Kevés befektetéssel megvehető. Értekezni lehet a Horváth-féle gőzfűrésztelenen.

Quedlinburgi elsőrendű takarmány répmagvak nagyban 50 és 25 kgr.-os eredeti ólomzáralt szákokban kapható Ulimann Salamon fűszernagykereskedésében Debreczen, Piacz-utca 70. — 1906. május hóban üzletem a szemben ujonnan épült Geiger-házba Piacz-utca 81. szám alá helyezem át.

Vasztergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

3 lóerejű Langen és Wolff gyártmányu benzínmotor jutányos áron eladó Preisler Mór gépműhelyében Deák Ferencz-u. 22. sz. Kívánatra ő fel is állítja a motort.

Üzleti könyveket csakis Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. sz. a. lehet olcsón vásárolni.

Quedlinburgi és hazai termésű takarmány répmagvak, plombozott arankamentes luczerna és lóhere, bükköny, csibehur, muhar, óriás tökmag, takarmány- és pázsitfű magvak, ezukorezirek, konyhakerti és virágmagvak legolesóbban nagyban és kicsinyben Kontsek Géza magkereskedésében. Főüzlet: Kossuth-u. Fióküzlet: Csapó-u.

Jó családból való 12—14 éves fiu tanulónak felvétetik. Czím a kiadóhivatalban. (T.)

Vasztergályozást, vasgályozást, gépjavitást a legolesóbban vállal Preisler Mór gépműhelye Debreczen, Deák-Ferencz utca 22.

A legjobb kopir könyvek (Heller szabadelom) kizárólag Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. sz. a. kaphatók.

Nincs többé köszvény!

Ha makacs csusz, reuma és mindenféle külső fájdalmaktól szabadulni akar, vegyen egy nagy üveg **hires király-balzsamot,**

melynek kiváló gyógyhatását jeles orvosok is elismerték.

1 nagy üveg 2 korona utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.
Arany-egyszarvu gyógyszerár.

Nincs többé csusz!

Legfinomabb kókuszzsír

és friss

margarin vaj

kicsinyben és nagyban

Kohn Henrik

céguél kapható

gróf Dégenfeld-tér 7. sz.

Kandel Jenő

okl. mérnök

elvállal bármilyen földfelmérési munkákat előnyös feltételek mellett

Piacz-u. 71. Schvarcz-ház.

Köhögés.

A ki ezt meg nem figyeli, vétékezik saját testén!

KAISER mell-caramellai
a 3 hársfával.

Orvosilag kipróbált és ajánlva köhögést, rekedtséget, katarhus, nyálkásodás és gégekatarhus ellen.

4512 közj. hit. bizonyítvány, hogy igaz, amit ígér. Csomagja 20 és 40 fillér Tóth Béla, dr. Róthschnek V. Emil utóda Grósz Nagy Ferencz, Murakózy László, és Mihalovits gyógyszerárakban.

Trón Gyula gyógyszerésznél Ujfehértón.

Frank József

férfiszabó üzlete

Piacz-u. Frohner-épület.

Legújabb divatu angol és hazai szövetekkel felszerelt szövetraktár, hol a lelegeánsabb uri öltönyök, felöltők, papi ruhák az utolsó divat szerint szolid, szabott árakban készítettnek.

Két üzletem van már megint:

Főüzlet **Löwy F.** Piacz-utca 24. sz.
kistemplommal szemben.

Fiók üzlet **Löwy F.** Maradék áruház
Piacz-utca 19. Bika szálloda mellett.

Fő cikkeim:

Costümre való női ruhaszövetek
Koczkás és csikos Blous szövetek
Angol sima női ruhaszövetek.

Ujdonságok folyton érkeznek.
most érkezett

10000 mtr. francia delain ár 65 kr.

10000 " mosó delain " 27 "

Clott paplan két személyes 295 kr.

Selyem, Clott és kásmir paplanok mérték után is készítettnek.

Fő cikkeim:

Kész aljak szövetből és kartonból
Kész Blousok szövetből, selyemből, batisztból és kartonból.

Igen sok szövet, delain, batiszt és karton
maradékok, a melyek fél áron
lesznek eladva.

Löwy F. cég. Löwy F. cég. Löwy F. cég.

Kérem vigyázni a cég felírásra.